

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

DIPLOMSKO DELO
Analiza policijskih pridržanj
v Policijski upravi Koper
v obdobju od leta 2005 do leta 2008

December, 2010

Jože Gorenc

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

DIPLOMSKO DELO

**Analiza policijskih pridržanj
v Policijski upravi Koper
v obdobju od leta 2005 do leta 2008**

December, 2010

Jože Gorenc

Mentor: izr. prof. dr. Branko Lobnikar

Somentor: dr. Miroslav Žaberl

KAZALO

POVZETEK	7
ABSTRACT	8
1 UVOD	10
2 NAMEN IN CILJ NALOGE	12
3 METODE DELA	12
4 POLICIJSKO PRIDRŽANJE KOT POSEG V PRAVICO DO OSEBNE SVOBODE	13
5 POLICIJSKO PRIDRŽANJE IN PRISTOJNOSTI POLICIJE PO POSAMEZNEM PREDPISU	16
5.1 PRIDRŽANJE PO ZAKONU O KAZENSKEM POSTOPKU	16
5.2 PRIDRŽANJE PO ZAKONU O PREKRŠKIH	18
5.3 PRIDRŽANJE PO ZAKONU O POLICIJI	20
5.4 PRIDRŽANJE PO ZAKONU O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA	21
5.5 ZADRŽANJE PO ZAKONU O NADZORU DRŽAVNE MEJE	22
6 PREDSTAVITEV IN ANALIZA STATISTIČNIH PODATKOV	23
6.1 PRIKAZ STATISTIČNIH PODATKOV	23
6.2 ANALIZA STATISTIČNIH PODATKOV	37
6.3 PRIMERJALNA ANALIZA ODREJENIH POLICIJSKIH PRIDRŽANJ V POVEZAVI S ŠTEVILOM KAZNIVIH DEJANJ OZIROMA PREKRŠKOV ...	48
7 ZAKLJUČEK	52
8 SEZNAM LITERATURE IN VIROV	54

KAZALO TABEL

TABELA 1: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008.....	23
TABELA 2: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008	23
TABELA 3: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po spolu v obdobju od 2005 do 2008	24
TABELA 4: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po državljanstvu oseb v obdobju od 2005 do 2008	24
TABELA 5: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper glede na strukturo oseb v obdobju od 2005 do 2008.....	25
TABELA 6: Število pridržanj glede na pravno podlago na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008.....	25
TABELA 7: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji mejne policije Fernetiči v obdobju od 2005 do 2008.....	26
TABELA 8: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji mejne policije Sečovlje v obdobju od 2005 do 2008.....	26
TABELA 9: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji mejne policije Sočerga v obdobju od 2005 do 2008	27
TABELA 10: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Izola v obdobju od 2005 do 2008	27
TABELA 11: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Koper v obdobju od 2005 do 2008.....	28
TABELA 12: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Kozina v obdobju od 2005 do 2008	28
TABELA 13: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Piran v obdobju od 2005 do 2008.....	29
TABELA 14: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Sežana v obdobju od 2005 do 2008	29
TABELA 15: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji za izravnalne ukrepe Koper v obdobju od 2005 do 2008	30

TABELA 16: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji pomorske policije Koper v obdobju od 2005 do 2008	30
TABELA 17: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji prometne policije Koper v obdobju od 2005 do 2008	31
TABELA 18: Število pridržanj glede na pravno podlago v Sektorju kriminalistične policije v obdobju od 2005 do 2008	31
TABELA 19: Število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2006 do 2008	32
TABELA 20: Število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2006 do 2008	32
TABELA 21: Število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po državljanstvu oseb v obdobju od 2006 do 2008	33
TABELA 22: Število kaznivih dejanj na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008	33
TABELA 23: Število kaznivih dejanj na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008	33
TABELA 24: Skupno število kršitev s področja javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008... ..	34
TABELA 25: Pregled kršitev s področja javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008	34
TABELA 26: Število prekrškov Zakona o varstvu javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008	35
TABELA 27: Skupno število kršitev cestnoprometnih predpisov na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008	35
TABELA 28: Število kršitev cestnoprometnih predpisov na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008	36
TABELA 29: Število kaznivih dejanj in število pridržanj po Zakonu o kazenskem postopku (drugi odstavek 157. člena) na območju Policijske uprave Koper po letih v obdobju od 2005 do 2008.....	48
TABELA 30: Število prekrškov po Zakonu o varstvu javnega reda in miru in število pridržanj po Zakonu o prekrških (drugi odstavek 109. člena	

in drugi odstavek 110. člena) na območju Policijske uprave Koper
po letih v obdobju od 2005 do 2008 50

KAZALO GRAFOV

GRAF 1: Skupno število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008.....	37
GRAF 2: Število pridržanj po pravni podlagi na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008.....	38
GRAF 3: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008	39
GRAF 4: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper glede na strukturo oziroma starost oseb v obdobju od 2005 do 2008.....	40
GRAF 5: Skupno število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po letih v obdobju od 2006 do 2008	41
GRAF 6: Število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po policijskih enotah v obdobju od 2006 do 2008	41
GRAF 7: Število kaznivih dejanj na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008	42
GRAF 8: Število kaznivih dejanj po policijskih enotah na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008.....	43
GRAF 9: Število kršitev s področja javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008.....	44
GRAF 10: Število kršitev s področja javnega reda in miru po policijskih enotah na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 ..	45
GRAF 11: Število prekrškov Zakona o varstvu javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008	46
GRAF 12: Število kršitev cestnoprometnih predpisov na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008.....	47
GRAF 13: Število kršitev cestnoprometnih predpisov po policijskih enotah na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008	47

POVZETEK

Protipravno poseganje državnih organov v človekove pravice in temeljne svoboščine je nedopustno. Te pravice varuje tako Ustava Republike Slovenije kot tudi drugi mednarodnopravni akti, med katere sodi tudi Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Ustava Republike Slovenije določa tudi temeljni okvir varovanja pravice do osebne svobode. Omejitev osebne svobode pomeni hud poseg v posameznikovo integriteto. Policijsko pridržanje pa pomeni poseg v to pravico, zaradi česar morata biti postopek in primeri pridržanja oziroma zadržanja natančno zakonsko urejena. Slednje od zakonodajalca zahteva ustava sama. Vsa drugačna in samovoljna ravnanja, ki nimajo zakonske podlage, pomenijo kršenje pravice do osebne svobode.

Pridržanje oziroma zadržanje kot poseg v osebno svobodo je policijsko pooblastilo, ki je zakonsko opredeljeno v Zakonu o kazenskem postopku, Zakonu o prekrških, Zakonu o policiji, Zakonu o varnosti cestnega prometa in Zakonu o nadzoru državne meje. Pravice pridržanih oseb varuje ustava, mednarodnopravni akti in zakoni.

Policijsko pridržanje oziroma zadržanje je časovno omejeno. Oseba, ki je pridržana ali zadržana, mora biti po izteku zakonsko določenega roka predana sodnim oblastem oziroma izpuščena.

V empiričnem delu naloge je opravljena primerjalna analiza odrejenih policijskih pridržanj v povezavi s številom storjenih kaznivih dejanj in prekrškov. Z analizo statističnih podatkov sem poskušal potrditi oziroma zavrniti postavljeni hipotezi in dobljene rezultate ustrezno razložiti.

KLJUČNE BESEDE: osebna svoboda, policija, policijska pooblastila, pridržanje, zadržanje.

ABSTRACT

ANALYSIS OF POLICE DETENTION IN THE KOPER POLICE DIRECTORATE IN THE PERIOD FROM 2005 TO 2008

The unlawful encroachment of national authorities upon human rights and fundamental freedoms is inadmissible. These rights are safeguarded by both the Constitution of The Republic of Slovenia and all other international acts, among which the European Convention on Human Rights and Fundamental Freedoms.

The Slovenian Constitution defines also the basic framework of safeguarding the right to personal liberty. Limitations of personal liberty are seen as major interferences with the individual's integrity. Police detention represents an interference with this right, which is why the law must precisely govern both the procedure and the detention cases. The Constitution requires from the legislator to observe this. All other arbitrary behaviours, not governed by the law, are considered infringements of the right to personal liberty.

Police detention or retention as a form of interference with the right of personal liberty is one of the police powers and it is legally defined in the Criminal Procedure Act, Minor Offences Act, Police Act, Road Traffic Safety Act and National Border Control Act. The rights of temporary detainees are safeguarded by the constitution, international acts, and laws.

Police detention or retention is time limited. At the expiry of the lawfully defined time period, the temporary detainee must be delivered to the Court or released from custody.

The empirical part of my thesis contains a comparative analysis of the assigned police detention cases in relation to the number of committed criminal offences and minor offences. By analysing the statistical data, I tried to confirm or reject the hypothesis and explain adequately the gained results.

KEY WORDS: personal liberty, police, police powers, detention, retention.

1 UVOD

Vsakemu posamezniku so zagotovljene osebne pravice, ki jih je moč omejiti le v točno določenih primerih in po natančno določenih pravilih. Vsako nasprotno ravnanje pomeni poseg v pravice posameznika in kršitev, ki jo ugotavljajo za to pristojne institucije. Ker je policijsko pridržanje oziroma zadržanje ukrep, ki hudo posega v pravico do osebne svobode in ker se kot policist oziroma kriminalist že več let pri opravljanju dela srečujem s tem ukrepom, sem se odločil, da za zaključno delo univerzitetnega študija kot temo izberem policijsko pridržanje. Ob tem sem želel v diplomski nalogi podrobneje predstaviti normativno ureditev policijskega pridržanja in zadržanja ter predstaviti in analizirati statistične podatke Policijske uprave Koper na področju pridržanja in zadržanja oseb v povezavi s številom obravnavanih kaznivih dejanj in prekrškov.

Diplomsko nalogo z naslovom »Analiza policijskih pridržanj v Policijski upravi Koper v obdobju od leta 2005 do leta 2008« bom začel s poglavjem o policijskem pridržanju kot posegom v pravico do osebne svobode. Pravico do osebne svobode bom predstavil tako, kot jo določa Ustava Republike Slovenije. V naslednjem poglavju pa bom nadaljeval s predstavitvijo policijskega pridržanja po posameznem predpisu. Pridržanje posameznika, ki je urejeno z Zakonom o kazenskem postopku, Zakonom o prekrških, Zakonom o policiji in Zakonom o varnosti cestnega prometa ter zadržanje, ki je urejeno z Zakonom o nadzoru državne meje, pomeni poseg v osebno svobodo tistega, ki je pridržan oziroma zadržan. Pomeni torej poseg v ustavno varovano pravico, ki je lahko omejena le v določenih primerih in na podlagi zakona. Pravice pridržanih oseb varujejo ustava in zakoni.

V zadnjem delu diplomske naloge bom predstavil statistične podatke, ki sem jih pridobil pri Ministrstvu za notranje zadeve Republike Slovenije in se nanašajo na število odrejenih pridržanj oziroma zadržanj v povezavi s številom kaznivih dejanj in prekrškov na območju Policijske uprave Koper v

letih od 2005 do 2008. Na pridobljenih statističnih podatkih bom opravil izračune in jih analiziral.

V zaključku bom strnil moje ugotovitve, do katerih sem prišel ob pisanju diplomske naloge. Povzel bom rezultate in ugotovitve obravnavane teme ter se opredelil glede postavljenih hipotez.

2 NAMEN IN CILJ NALOGE

Namen diplomske naloge je predstavitev normativno pravne ureditve policijskih pridržanj po posameznih predpisih v povezavi z ustavno in mednarodno varovanimi človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami, statistična obdelava podatkov Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije o odrejenih pridržanjih oziroma zadržanjih v povezavi s številom kaznivih dejanj in prekrškov na območju Policijske uprave Koper v letih od 2005 do 2008 ter analiza le-teh.

Hipotezi diplomskega dela se glasita:

1. hipoteza: Število pridržanj po Zakonu o kazenskem postopku (drugi odstavek 157. člena) narašča v primerjavi z naraščanjem števila kaznivih dejanj.
2. hipoteza: Število pridržanj po Zakonu o prekrških (drugi odstavek 109. člena in drugi odstavek 110. člena) narašča v primerjavi z naraščanjem števila prekrškov s področja Zakona o varstvu javnega reda in miru.

V diplomski nalogi bom s statistično obdelavo podatkov poskušal potrditi oziroma zavrniti postavljeni hipotezi in tako ugotoviti ali med številom odrejenih pridržanj in številom kaznivih dejanj oziroma prekrškov obstaja povezanost.

3 METODE DELA

Glede na namen naloge bom uporabil metodo analize pravnih aktov ter empirično metodo (statistično analizo podatkov ter predstavitev primerov). V ta namen bom uporabil veljavne pravne vire, strokovna mnenja in članke, pisne usmeritve in obvezna navodila Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije ter statistične podatke za obdobje od 2005 do 2008.

4 POLICIJSKO PRIDRŽANJE KOT POSEG V PRAVICO DO OSEBNE SVOBODE

Človekove pravice pripadajo vsakemu človeku na podlagi tega, da je človek. Medtem ko so zakoni v različnih pravnih sistemih lahko različni, so človekove pravice, do katerih je upravičen vsak, pravice v mednarodnem pravu. Zato so države dolžne zagotoviti, da njihov pravni sistem izraža in varuje mednarodne človekove pravice. (Mihelčič, 2001:5)

Ustava Republike Slovenije (v nadaljevanju: Ustava), Evropska konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter Mednarodni pakt o državljanskih in političnih pravicah nam zagotavljajo vrsto človekovih pravic in svoboščin.

Človekove pravice in temeljne svoboščine torej varuje Ustava, ki predpisuje pravna sredstva in določa institucije za učinkovito varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Vedno bolj pomembno vlogo pri varovanju le-teh zavzema tudi mednarodnopravno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

Varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin je tako zagotovljeno z notranjim pravom in pravom v okviru mednarodnih organizacij ter hkrati z nevladnimi organizacijami. Tako je zagotovljeno:

- sodno varstvo (civilno, kazensko, prekrškovno, upravno pravo)
- ustavosodno varstvo (ustavno pravo)
- varuh človekovih pravic (pobuda za začetek postopka, preiskave)
- mednarodno varstvo (Evropsko sodišče za človekove pravice v okviru Sveta Evrope, Organizacija združenih narodov)
- nevladne organizacije (Amnesty International).

Po Ustavi ima skladno z določbo 19. člena vsakdo pravico do osebne svobode. Nikomur se tudi ne sme vzeti prostost, razen v zakonsko določenih primerih in po postopku, ki ga določa zakon. Ob odvzemu prostosti mora biti tisti, ki mu

je odvzeta prostost, v materinem jeziku ali v jeziku, ki ga razume, takoj obveščen o razlogih za tak poseg v njegovo pravico do osebne svobode, takoj mora biti poučen tudi o tem, da ni dolžan ničesar izjaviti, da ima pravico do takojšnje pravne pomoči zagovornika, ki si ga svobodno izbere, in o tem, da je pristojni organ na njegovo zahtevo dolžan o odvzemu prostosti obvestiti njegove bližnje. V čim krajšem času mu mora biti tudi pisno sporočeno, zakaj mu je bila prostost odvzeta.

Pojem osebne svobode je v ustavnem pravu uveljavljen izraz, ki se nanaša na fizično svobodo osebe (Šturm et al., 2002:214). S pravico do osebne svobode je povezana tudi pravica do svobode gibanja (32. člen Ustave RS), ki vsakomur omogoča prosto gibanje, prosto izbiro prebivališča ter da zapusti državo in se vanjo kadarkoli vrne. Ta pravica se sme omejiti z zakonom, vendar samo, če je to potrebno, da bi se zagotovil potek kazenskega postopka, da bi se preprečilo širjenje nalezljivih bolezni, se zavaroval javni red, ali če to zahtevajo interesi obrambe države.

Veljavna zakonodaja predpisuje različne institute omejitve osebne svobode, ki z različno intenzivnostjo posegajo v človekovo integriteto. Od omejitve gibanja na določenem kraju ali objektu, prijetja in privedbe, ki so ponavadi ukrepi kratkotrajnejšega značaja, do pridržanja, ki je lahko dolgotrajnejši ukrep omejitve osebne svobode. Najhujša ukrepa omejitve osebne svobode sta prav gotovo pripor in zapor. Ta ukrep lahko odredi samo sodišče. (Žaberl, 1998:277)

Pridržanje je pooblastilo policista, katerega namen je onemogočiti storilcem nadaljnja negativna dejanja ali omogočiti nadaljnja procesna dejanja v postopku o prekršku oziroma v kazenskem postopku. Vsa pridržanja so časovno omejena. Časovna omejitev pomeni, da lahko pridržanje traja samo toliko časa, dokler so podani razlogi, zaradi katerih je bilo pridržanje odrejeno, vendar nikoli dlje od zakonsko določenega časa. (Žaberl, 2001:82)

Časovna omejitev pa ne pomeni, da bo pridržani osebi omejena prostost maksimalno določen čas. Na prostost jo je treba spustiti takoj, ko minejo razlogi, zaradi katerih je bilo pridržanje odrejeno. (Žaberl, 2006:126)

Pridržanje oseb, ki ni utemeljeno z zakonskimi pogoji in okoliščinami, in pridržanje oseb čez maksimalno določen čas pomeni storitev kaznivega dejanja protipravnega odvzema prostosti. Oseba, ki je bila nezakonito ali neutemeljeno pridržana, ima pravico do povračila škode. (Žaberl, 2006:126)

Za pridržanje se zahteva dokazni standard »utemeljeni razlogi za sum, da je osebe storila kaznivo dejanje«, za aretacijo in pripor je višji dokazni standard »utemeljen sum«. (Mozetič, 2007:152)

Ker veljajo utemeljeni razlogi za sum za standard, ki je nižji od utemeljenega suma, je policija tako upravičena posamezniku odvzeti osebno svobodo, še preden so izpolnjeni pogoji za njegovo aretacijo in pripor. Čeprav je ena izmed temeljnih pravic, ki mora biti zagotovljena pri poseganju v ustavno zajamčeno človekovo pravico, pravica do sodnega varstva glede zakonitosti posega, Zakon o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP) določa, da o odreditvi pridržanja odloči policija, ki tudi sama oceni, ali je podan dokazni standard zanj. Pridržanje je tako poseg v osebno svobodo, ki ne temelji na sodni odločbi. Nadzor sodišča je omejen, saj odloča o pridržanju samo v primeru, če se osumljenec pritoži zoper odločbo o pridržanju (kar ukrepa ne zadrži), ki pa jo mora policija izdati le, če pridržanje traja več kot šest ur. Glede te odločbe ZKP določa zgolj, da mora vsebovati razloge za odvzem prostosti, ne pa tudi obrazložitve dokaznega standarda (šesti odstavek 157. člena ZKP). Institut pridržanja torej policiji omogoča, da ima 48 ur posameznika v situaciji, ko ta ne more prekiniti stika z njo in to brez sodne kontrole. (Mozetič, 2007:153)

Pravno podlago za pridržanja najdemo v Zakonu o kazenskem postopku, Zakonu o prekrških, Zakonu o policiji in Zakonu o varnosti cestnega prometa ter za zadržanje v Zakonu o nadzoru državne meje.

5 POLICIJSKO PRIDRŽANJE IN PRISTOJNOSTI POLICIJE PO POSAMEZNEM PREDPISU

Pooblaščenec uradne osebe policije lahko zaradi zakonsko določenih razlogov določeno osebo (osumljenca, obdolženca, storilca prekrška) primejo (aretirajo) in privedejo v uradne prostore ali na določen kraj. Po prijemu in privedbi določene osebe lahko sledi nadaljnje uradno dejanje pooblaščenec uradne osebe policije, to je pridržanje. Z vidika omejitve osebne svobode gre za hujši poseg v človekovo svobodo od prijema in privedbe. Tudi pri pridržanju gre sicer samo za kratkotrajno in začasno obliko omejitve svobode, vendar ta ukrep praviloma traja dlje. Pri pridržanju gre za obliko omejitve osebne svobode, ko se določena oseba »zapre« za določen čas v neki prostor, kar za prijeto in privedbo ne velja. (Žaberl, 1998:278)

5.1 PRIDRŽANJE PO ZAKONU O KAZENSKEM POSTOPKU

Če so podani razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti, mora policija ukreniti potrebno, da se izsledi storilec kaznivega dejanja, da se storilec ali udeleženec ne skriva ali ne pobegne, da se odkrijejo in zavarujejo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, ki utegnejo biti dokaz in da se zberejo vsa obvestila, ki bi utegnila biti koristna za uspešno izvedbo kazenskega postopka (prvi odstavek 148. člena Zakona o kazenskem postopku).

V zvezi tega smejo policisti uporabiti vse ukrepe in pooblastila po določbah Zakona o kazenskem postopku (v nadaljevanju: ZKP). V predkazenskem postopku smejo policisti nekemu le izjemoma odvzeti prostost in ga pridržati. Da gre resnično za izjemen ukrep, je razvidno iz treh sklopov razlogov, na katere veže zakonodajalec to policijsko pooblastilo.

Po določbi drugega odstavka 157. člena ZKP so navedeni sklopi razlogov naslednji:

1. utemeljeni razlogi za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, katerega storilec se preganja po uradni dolžnosti
2. če je pridržanje potrebno zaradi:
  - ugotovitve istovetnosti
  - preverjanja alibija
  - zbiranja obvestil in dokaznih predmetov o tem kaznivem dejanju, za katerega so podani utemeljeni razlogi za sum, da ga je storila oseba, zoper katero bo odrejeno pridržanje
3. če so podani določeni priporni razlogi, in sicer:
  - se oseba skriva, ni mogoče ugotoviti njene istovetnosti, ali pa druge okoliščine kažejo na nevarnost, da bo pobegnila
  - obstaja upravičena bojazen, da bo ta oseba uničila sledove kaznivega dejanja
  - če teža, način storitve ali okoliščine, v katerih je bilo kaznivo dejanje storjeno in njene osebne lastnosti, prejšnje življenje, okolje in razmere v katerih živi ali kakšne druge posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bo ponovila kaznivo dejanje, dokončala poskušeno kaznivo dejanje ali storila kaznivo dejanje, s katerim grozi

Vsi trije navedeni sklopi razlogov, zaradi katerih lahko policist odredi pridržanje, morajo biti podani sumarno (skupno), pri razlogih, navedenih pod točko dva in tri pa mora obstajati vsaj en razlog (Žaberl, 1999:93).

Osebi, zoper katero je odrejeno pridržanje, mora policist izdati odločbo v pisni obliki, če pridržanje traja več kot šest ur. V odločbi mora navesti razloge za odvzem prostosti in odreditev pridržanja (ZKP, člen 157/6). Oseba, ki ji je bila odvzeta prostost ima, dokler traja pridržanje, pravico do pritožbe zoper odločbo. Sama pritožba ne zadrži ukrepa pridržanja. O pritožbi mora odločiti senat pristojnega sodišča v osemindesetih urah (ZKP, člen 157/7).

Pridržanje lahko traja največ osemindeset ur. Ob prenehanju razlogov za pridržanje je potrebno osebo nemudoma izpustiti ali jo skupaj s kazensko ovadbo privedi pristojnemu preiskovalnemu sodniku.

Pridržanje ima dvojno naravo. Po eni strani je poseg v osebno svobodo, po drugi strani je prvenstveno namenjeno pridobivanju izjav ali izpovedb od osumljenca. Za razliko od aretacije, ki je trenuten odvzem prostosti, lahko pridržanje traja do 48 ur. Pridržanje je podobno kot pripor trajajoč poseg v osebno svobodo, vendar sme trajati veliko manj časa. Poleg tega se od pripora razlikuje po namenu. Namen pridržanja je odkrivanje oz. preiskovanje kaznivega dejanja, ne pa uspešen potek kazenskega postopka ali varnosti ljudi. (Mozetič, 2007:152)

5.2 PRIDRŽANJE PO ZAKONU O PREKRŠKIH

Zakon o prekrških (v nadaljevanju: ZP-1) v svojih določbah med ukrepe za zagotovitev obdolženčeve navzočnosti in za uspešno izvedbo postopka o prekršku predpisuje pridržanje.

Pridržanje po ZP-1 tako lahko razdelimo v tri sklope:

- pridržanje osebe pod vplivom alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi
- pridržanje osebe, zalotene pri storitvi prekrška
- pridržanje obdolženca zaradi utemeljenega suma, da je storil prekršek.

Za pridržanje osebe pod vplivom alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi morajo biti izpolnjeni naslednji zakonski pogoji, ki jih določa prvi odstavek 109. člena ZP-1, in sicer:

- da je oseba pod vplivom alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi
- da je zalotena pri prekršku in
- da obstaja nevarnost, da bo še naprej delala prekrške.

Navedeni trije pogoji morajo biti izpolnjeni kumulativno. Praviloma o pridržanju odloča sodnik. Toda glede na to, da se bo s takšnimi storilci najpogosteje srečal policist na terenu, bo pogosto prišla v poštev določba drugega odstavka 109. člena ZP-1, po kateri lahko pridržanje odredi tudi policist. V tem primeru mora biti osebi takoj, najkasneje pa v treh urah, vročen pisni sklep o odreditvi pridržanja z navedbo razlogov za odvzem prostosti s pravnim poukom. Dokler traja pridržanje ima pravico do pritožbe zoper sklep, ki pa ne zadrži odvzema prostosti. O pritožbi mora odločati senat pristojnega okrožnega sodišča v 48 urah.

Zakonodajalec je v četrtem odstavku istega člena določil, da se za osebo pod vplivom alkohola ali psihoaktivnih snovi šteje oseba, za katero je to v skladu z zakonom ugotovljeno z uporabo ustreznih tehničnih sredstev in naprav, ali če iz njenega videza, ravnanja, psihofizičnega stanja ter drugih okoliščin izhaja, da ni zmožna obvladovati svojega ravnanja.

Pridržanje osebe, ki je pod vplivom alkohola ali drugih psihoaktivnih snovi, storila prekršek, sme trajati le do iztreznitve oziroma do prenehanja vpliva psihoaktivnih snovi, ne sme pa trajati več kot 12 ur od odreditve pridržanja.

To pridržanje je preprečevalnega pomena, saj predstavljajo pijane osebe nevarnost za javni red in mir, pogosto je ogrožena tudi njihova osebna varnost. Zato se lahko takšno osebo pridrži do iztreznitve. Dejanska podlaga takšnega pridržanja je izključno v trenutni psihični nesposobnosti storilca, ki je zaloten pri zalotitvi prekrška. Z njim se lahko uspešno izvede takojšen postopek o prekršku, ki bi bil pač potreben, glede na to da obstaja nevarnost, da bo storilec zaradi takega svojega stanja s prekrškom nadaljeval ali prekršek ponavljal. (Žaberl, 2006:133)

Za pridržanje osebe, zalotene pri storitvi prekrška, se uporabljajo določila 110. člena ZP-1, ki v prvem odstavku navaja, da smejo policisti tudi brez odredbe sodnika, privedi tistega, ki so ga zalotili pri prekršku:

- če ni mogoče ugotoviti storilčeve istovetnosti

- če storilec nima prebivališča
- če bi se storilec z odhodom zaradi prebivanja v tujini lahko izognil odgovornosti za prekršek
- če so okoliščine, ki opravičujejo oceno, da bo storilec nadaljeval s prekrškom, ali da ga bo ponovil.

Storilca prekrška je treba v takem primeru privedi brez odlašanja k pristojnemu sodišču.

Če je storilec zaloten pri prekršku v času, ko sodišče ne dela, in če so okoliščine, ki kažejo na nevarnost, da bo pobegnil ali da bo nadaljeval s prekrškom ali prekršek ponovil, ga sme policist pridržati; pridržanje traja, dokler ni mogoče storilca privedi k pristojnemu sodišču, vendar pa najdalj 12 ur.

Oseba zoper katero je odrejeno pridržanje po drugem odstavku 110. člena ZP-1, ki traja več kot tri ure, mora biti s pisnim sklepom obveščena o razlogih za odvzem prostosti. Dokler traja pridržanje ima pravico do pritožbe zoper sklep, ki pa ne zadrži odvzema prostosti. O pritožbi mora odločiti senat pristojnega okrožnega sodišča v 48 urah.

5.3 PRIDRŽANJE PO ZAKONU O POLICIJI

Skladno s prvim odstavkom 43. členom Zakona o policiji (v nadaljevanju: ZPol) policisti pridržijo osebo, ki moti ali ogroža javni red, če javnega reda ne morejo drugače vzpostaviti oziroma če ogrožanja ne morejo drugače odvrniti. Pridržanje sme trajati največ 24 ur.

Skladno z drugim odstavkom 43. člena ZPol policisti pridržijo osebo, ki jo je treba izročiti tujim varnostnim organom, ali je bila sprejeta od tujih varnostnih organov in jo je treba izročiti pristojnemu organu. Pridržanje sme trajati največ 48 ur.

Pridržanje se odredi z odločbo, ki mora biti izdana in vročena pridržani osebi v roku 6 ur od odvzema prostosti. Pridržana oseba ima, dokler traja pridržanje, pravico do pritožbe zoper odločbo o pridržanju. O pritožbi mora odločiti pristojno okrožno sodišče v roku 48 ur. Pritožba ne zadrži izvršitve pridržanja.

5.4 PRIDRŽANJE PO ZAKONU O VARNOSTI CESTNEGA PROMETA

Pridržanje po Zakonu o varnosti cestnega prometa (v nadaljevanju: ZVCP-1) je novost. Noveliran zakon je v letu 2008 vnesel institut odvzema prostosti, ki je določen v 238. b členu ZVCP-1. Slednji daje policistu pooblastilo, da vozniku vozila odvzame prostost in odredi pridržanje.

Pridržanje odredi tistemu, ki je zaloten pri prekršku iz:

- tretjega odstavka 130. člena točke c):

Vozniku, učitelju vožnje ali spremljevalcu, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, in sicer, če ima več kot 0,80 do vključno 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,38 do vključno 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

- ali tretjega odstavka 130. člena točke d):

Vozniku, učitelju vožnje ali spremljevalcu, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, in sicer, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

- četrtega odstavka 130. člena točke d):

Vozniku, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, in sicer, če ima več kot 1,10 grama alkohola na kilogram krvi ali več kot 0,52 miligrama alkohola v litru izdihanega zraka.

- ali trinajstega odstavka 132. člena:

Voznik, učitelj vožnje ali spremljevalec, ki ravna v nasprotju s policistovo zahtevo ali odredbo iz tretjega ali enajstega odstavka tega člena.

Pridržanje je obligatorno, kar pomeni, da policist ne more odločati ali presoјati, ali bo pridržanje odredil ali ne. ZVCP-1 določa obvezen čas pridržanja, ki ne sme trajati manj od 6 ur in ne več od 12 ur. Za postopek in prenehanje pridržanja ter pravice storilca, ki je pridržan zaradi navedenih kršitev, se uporabljajo določbe ZP-1 in se nanašajo na pridržanje storilcev prekrškov.

5.5 ZADRŽANJE PO ZAKONU O NADZORU DRŽAVNE MEJE

Po določbi 32. člena Zakona o nadzoru državne meje (v nadaljevanju: ZNDM-2) sme policist za nujno potreben čas, vendar največ za 48 ur, zadržati osebo, ki namerava ali je že prestopila mejno črto in obstaja razlog za sum, da je oseba nedovoljeno prestopila državno mejo in je zadržanje potrebno zaradi ugotovitve vseh potrebnih dejstev in okoliščin prehajanja državne meje ali zaradi zavrnitve tujca, ki ne izpolnjuje pogojev za vstop v državo in ga zaradi utemeljenih razlogov iz države ni mogoče napotiti takoj.

Zadržano osebo je treba o razlogih za zadržanje in njenih pravicah obvestiti takoj. Če zadržanje traja več kot 6 ur, mora policist v pisni obliki z odločbo takoj obvestiti osebo, ki je zadržana, o razlogih za zadržanje. Zadržana oseba ima, dokler traja zadržanje, pravico do pritožbe zoper odločbo o zadržanju. O pritožbi mora odločiti pristojno okrožno sodišče v 48 urah. Pritožba ne zadrži zadržanja.

6 PREDSTAVITEV IN ANALIZA STATISTIČNIH PODATKOV

6.1 PRIKAZ STATISTIČNIH PODATKOV

Podatke, ki se navezujejo na policijska pridržanja in zadržanja v Policijski upravi Koper v obdobju od leta 2005 do 2008, sem pridobil od Generalne policijske uprave Republike Slovenije.

TABELA 1: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	ŠTEVILO PRIDRŽANJ
2005	1439
2006	1569
2007	1186
2008	1522
SKUPAJ	5716

V tabeli 1 je prikazano skupno število pridržanj za vse policijske enote po posameznih letih. Iz nje je razvidno, da je bilo v letu 2006 največ pridržanih oseb, in sicer 1.569, najmanj pa v letu 2007, in sicer 1.186.

TABELA 2: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	PMP FERNETIČI	PMP SEČOVLJE	PMP SOČERGA	PP IZOLA	PP KOPER	PP KOZINA	PP PIRAN	PP SEŽANA	PPIU KOPER	PPOP KOPER	PPP KOPER	SKP KOPER
2005	114	33	253	55	346	84	226	202	0	1	15	110
2006	149	34	71	55	431	253	270	197	0	0	14	95
2007	22	15	44	75	416	178	248	100	1	0	3	84
2008	0	53	7	131	521	58	284	132	108	16	117	95
SKUPAJ	285	135	375	316	1714	573	1028	631	109	17	149	384

V tabeli 2 je prikazano število pridržanj po posameznih policijskih enotah in po letih ter skupno število pridržanj za vsako enoto. Največ odrejenih pridržanj je bilo na Policijski postaji Koper in sicer 1714, sledi ji Policijska postaja Piran s 1028 odrejenimi pridržanji.

TABELA 3: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po spolu v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	MOŠKI	ŽENSKE	SKUPAJ
2005	1299	140	1439
2006	1469	100	1569
2007	1126	60	1186
2008	1402	120	1522

Tabela 3 prikazuje število pridržanih oseb po spolu in po letih ter skupno število pridržanih oseb po letih.

TABELA 4: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po državljanstvu oseb v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	DRŽAVLJANSTVO						SKUPAJ
	SLOVENIJE	MOLDAVIJE	BOSNE IN HERCEGOVINE	ALBANIJE	ROMUNIJE	OSTALO	
2005	716	137	68	67	67	384	1439
2006	608	42	62	255	71	531	1569
2007	605	2	50	114	16	399	1186
2008	1024	3	74	11	27	383	1522
SKUPAJ	2953	184	254	447	181	1697	5716

Tabela 4 prikazuje število pridržanih oseb po državljanstvu oseb in po letih. Skupno število pridržanih v vseh letih je 5.716 oseb.

TABELA 5: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper glede na strukturo oseb v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	STAROST V LETIH								
	OD 7 DO 14	OD 14 DO 16	OD 16 DO 18	OD 18 DO 24	OD 24 DO 34	OD 34 DO 44	OD 44 DO 54	OD 54 DO 64	OD 64
2005	2	22	101	373	511	231	140	46	13
2006	0	18	94	479	530	243	137	53	15
2007	0	12	74	270	453	179	144	42	12
2008	0	3	45	264	543	273	246	116	32
SKUPAJ	2	55	314	1386	2037	926	667	257	72

Tabela 5 prikazuje število pridržanih oseb glede na starost oz. po strukturi za območje Policijske uprave Koper. Iz tabele je razvidno, da je bilo največ pridržanih oseb starih med 24 in 34 let, najmanj pa je pridržanih bilo mlajših mladoletnikov.

TABELA 6: Število pridržanj glede na pravno podlago na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PRAVNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	682	603	419	481	2185
ZPOL 43/1	1	2	16	6	25
ZPOL 43/2	320	675	414	183	1592
ZP-1 108	0	0	1	0	1
ZP-1 109/1	0	1	0	1	2
ZP-1 109/2	250	245	325	324	1144
ZP-1 110/2	186	43	11	4	244
ZVCP 238/b	0	0	0	523	523
SKUPAJ	1439	1569	1186	1522	5716

Tabela 6 prikazuje število pridržanih oseb za območje policijske uprave po letih glede na pravno podlago. Največ pridržanj je bilo odrejenih na podlagi drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku.

TABELA 7: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji mejne policije Fernetiči v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PРАВNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	88	65	19	0	172
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	21	83	1	0	105
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	0	0	0	0	0
ZP-1 110/2	5	1	2	0	8
ZVCP 238/b	0	0	0	0	0
SKUPAJ	114	149	22	0	285

Tabele 7 do 18 prikazujejo število pridržanih oseb po letih glede na pravno podlago po posameznih policijskih enotah.

TABELA 8: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji mejne policije Sečovlje v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PРАВNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	20	29	14	48	111
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	6	3	1	2	12
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	0	0	0	0	0
ZP-1 110/2	7	2	0	0	9
ZVCP 238/b	0	0	0	3	3
SKUPAJ	33	34	15	53	135

TABELA 9: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji mejne policije Sočerga v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PRAVNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	18	22	15	4	59
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	235	49	29	0	313
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	0	0	0	0	0
ZP-1 110/2	0	0	0	0	0
ZVCP 238/b	0	0	0	3	3
SKUPAJ	253	71	44	7	375

TABELA 10: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Izola v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PRAVNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	24	33	29	29	115
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	0	0	1	0	1
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	26	21	45	41	133
ZP-1 110/2	5	1	0	1	7
ZVCP 238/b	0	0	0	60	60
SKUPAJ	55	55	75	131	316

TABELA 11: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PRAVNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	193	130	127	132	582
ZPOL 43/1	1	0	16	6	23
ZPOL 43/2	17	199	107	40	363
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	1	1
ZP-1 109/2	117	90	159	186	552
ZP-1 110/2	18	12	7	1	38
ZVCP 238/b	0	0	0	155	155
SKUPAJ	346	431	416	521	1714

TABELA 12: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Kozina v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PRAVNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	40	60	17	21	138
ZPOL 43/1	0	2	0	0	2
ZPOL 43/2	11	181	151	9	352
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	7	8	9	4	28
ZP-1 110/2	26	2	1	1	30
ZVCP 238/b	0	0	0	23	23
SKUPAJ	84	253	178	58	573

TABELA 13: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Piran v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PРАВNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	119	88	76	68	351
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	9	83	78	41	211
ZP-1 108	0	0	1	0	1
ZP-1 109/1	0	1	0	0	1
ZP-1 109/2	64	92	93	70	319
ZP-1 110/2	34	6	0	0	40
ZVCP 238/b	0	0	0	105	105
SKUPAJ	226	270	248	284	1028

TABELA 14: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji Sežana v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PРАВNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	68	81	38	49	236
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	21	77	45	3	146
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	27	23	17	19	86
ZP-1 110/2	86	16	0	0	102
ZVCP 238/b	0	0	0	61	61
SKUPAJ	202	197	100	132	631

TABELA 15: Število pridržanj glede na pravno podlago na Policijski postaji za izravnalne ukrepe Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PРАВNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	0	0	0	32	32
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	0	0	1	76	77
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	0	0	0	0	0
ZP-1 110/2	0	0	0	0	0
ZVCP 238/b	0	0	0	0	0
SKUPAJ	0	0	1	108	109

TABELA 16: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji pomorske policije Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PРАВNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	1	0	0	3	4
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	0	0	0	12	12
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	0	0	0	1	1
ZP-1 110/2	0	0	0	0	0
ZVCP 238/b	0	0	0	0	0
SKUPAJ	1	0	0	16	17

TABELA 17: Število pridržanj glede na pravno podlago na Postaji prometne policije Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PRAVNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	1	0	0	0	1
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	0	0	0	0	0
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	9	11	2	3	25
ZP-1 110/2	5	3	1	1	10
ZVCP 238/b	0	0	0	113	113
SKUPAJ	15	14	3	117	149

TABELA 18: Število pridržanj glede na pravno podlago v Sektorju kriminalistične policije v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

PRAVNA PODLAGA	LETO				SKUPAJ
	2005	2006	2007	2008	
ZKP 157/2	110	95	84	95	384
ZPOL 43/1	0	0	0	0	0
ZPOL 43/2	0	0	0	0	0
ZP-1 108	0	0	0	0	0
ZP-1 109/1	0	0	0	0	0
ZP-1 109/2	0	0	0	0	0
ZP-1 110/2	0	0	0	0	0
ZVCP 238/b	0	0	0	0	0
SKUPAJ	110	95	84	95	384

TABELA 19: Število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2006 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	ŠT. ZADRŽANJ
2006	136
2007	32
2008	26
SKUPAJ	194

V tabeli 19 je prikazano skupno število zadržanj na območju Policijske uprave Koper po posameznih letih. Iz nje je razvidno, da je bilo v letu 2006 največ zadržanih oseb, in sicer 136, najmanj pa v letu 2008, in sicer 26.

TABELA 20: Število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2006 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	PMP FERNETIČI	PMP SOČERGA	PP KOPER	PP KOZINA	PP PIRAN	PP SEŽANA	PPIU KOPER	PPOP KOPER
2006	1	3	66	33	16	17	0	0
2007	2	0	13	1	1	15	0	0
2008	0	0	2	8	0	2	13	1
SKUPAJ	3	3	81	42	17	34	13	1

V tabeli 20 je prikazano število zadržanj po posameznih policijskih enotah in po letih ter skupno število zadržanj za posamezno enoto. Največ odrejenih zadržanj je bilo na Policijski postaji Koper, in sicer 81, sledi ji Policijska postaja Kozina s 42-imi odrejenimi zadržanji.

TABELA 21: Število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po državljanstvu oseb v obdobju od 2006 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	DRŽAVLJANSTVO				
	ALBANIJA	MAKEDONIJA	ROMUNIJA	HRVAŠKA	OSTALO
2006	30	15	13	4	74
2007	2	1	0	2	27
2008	0	1	1	3	21
SKUPAJ	32	17	14	9	122

Tabela 21 prikazuje skupno število zadržanih oseb po državljanstvu in po posameznih letih.

TABELA 22: Število kaznivih dejanj na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	ŠTEVILO KAZNIVIH DEJANJ
2005	5652
2006	5355
2007	5373
2008	5546
SKUPAJ	21926

V tabeli 22 je prikazano skupno število kaznivih dejanj po posameznih letih za območje Policijske uprave Koper. Iz nje je razvidno, da je bilo v letu 2005 največ kaznivih dejanj, in sicer 5.652, najmanj pa v letu 2006, in sicer 5.355.

TABELA 23: Število kaznivih dejanj na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	PMP FERNETIČI	PMP SEČOVLJE	PMP SOČERGA	PP IZOLA	PP KOPER	PP KOZINA	PP PIRAN	PP SEŽANA	PPIU KOPER	PPOP KOPER	SD PU KOPER	SKP KOPER
2005	89	21	16	748	2458	168	1155	536	0	8	10	443
2006	67	30	24	737	2182	184	985	615	0	8	31	492
2007	18	16	17	739	2350	152	991	532	1	15	29	513
2008	0	40	5	688	2224	124	1166	646	51	16	5	581
SKUPAJ	174	107	62	2912	9214	628	4297	2329	52	47	75	2029

V tabeli 23 je prikazano število kaznivih dejanj po policijskih enotah in po letih ter skupno število za posamezno enoto. Največ obravnavanih kaznivih dejanj je bilo na Policijski postaji Koper, in sicer 9.214.

TABELA 24: Skupno število kršitev s področja javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	ŠTEVILO KRŠITEV
2005	3660
2006	3508
2007	3522
2008	5456
SKUPAJ	16146

V tabeli številka 24 je prikazano skupno število kršitev s področja javnega reda in miru na območju policijske uprave. Skupno število takih kršitev je bilo v obravnavanem obdobju 16.146, od tega največ v letu 2008, ko jih je bilo 5.456. Ob tem je potrebno navesti, da policijska statistika med kršitvami s področja javnega reda in miru beleži tudi kršitve s področja drugih zakonov in ne samo kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru. Tako so med omenjenimi kršitvami zajete tudi kršitve s področja Zakona o tujcih, Zakona o nadzoru državne meje, Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, Zakona o policiji in še nekaterih drugih zakonov.

TABELA 25: Pregled kršitev s področja javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	PMP FERNETIČI	PMP SEČOVLJE	PMP SOČERGA	PP IZOLA	PP KOPER	PP KOZINA	PP PIRAN	PP SEŽANA	PPIU KOPER	PPOP KOPER	PPP KOPER	SKP KOPER	SUP PU KOPER
2005	63	77	479	361	1174	188	830	388	0	69	31	0	0
2006	164	156	157	325	1075	336	800	364	0	96	31	3	1
2007	39	263	134	445	1232	213	845	272	1	54	18	6	0
2008	0	1166	128	588	1507	135	748	250	817	93	21	3	0
SKUPAJ	266	1662	898	1719	4988	872	3223	1274	818	312	101	12	1

V tabeli 25 so podatki o kršitvah s področja javnega reda in miru razdeljeni na posamezne policijske enote. Iz nje je razvidno, da je največ tovrstnih kršitev obravnavala Policijska postaja Koper, in sicer 4.988, sledi ji Policijska postaja Piran z obravnavanimi 3.223 kršitvami, le eno pa je obravnaval Sektor uniformirane policije pri Policijski upravi Koper.

TABELA 26: Število prekrškov Zakona o varstvu javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	ŠTEVILO KRŠITEV
2005	1721
2006	1781
2007	2078
2008	2245
SKUPAJ	7825

V tabeli 26 je prikazano skupno število prekrškov po Zakonu o varstvu javnega reda in miru po posameznih letih za območje Policijske uprave Koper. Skupno število prekrškov v obravnavanem obdobju je 7.825, razvidno je tudi, da je število prekrškov z leti naraščalo. Prikazane so kršitve Zakona o prekrških zoper javni red in mir (ZJRM) in Zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1), ki je začel veljati 21.7.2006.

TABELA 27: Skupno število kršitev cestnoprometnih predpisov na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	ŠTEVILO KRŠITEV
2005	17731
2006	17084
2007	18181
2008	21464
SKUPAJ	74460

V tabeli številka 27 je prikazano skupno število kršitev cestnoprometnih predpisov na območju policijske uprave. Skupno število takih kršitev je bilo v obravnavanem obdobju 74.460, od tega največ v letu 2008, in sicer 21.464.

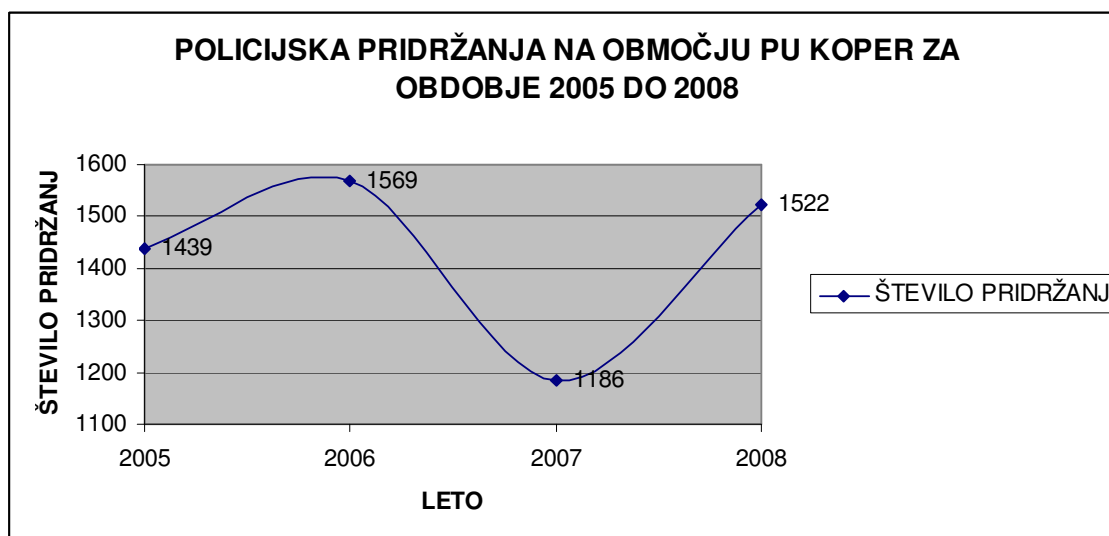
TABELA 28: Število kršitev cestnoprometnih predpisov na območju Policijske uprave Koper po posameznih policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	PMP FERNETIČI	PMP SEČOVLJE	PMP SOČERGA	PP IZOLA	PP KOPER	PP KOZINA	PP PIRAN	PP SEŽANA	PPIU KOPER	PPOP KOPER	PPP KOPER
2005	34	86	107	1663	3575	1198	1913	2611	0	0	6544
2006	64	83	42	1445	2661	1202	2163	1700	0	1	7723
2007	121	116	59	1787	3675	1115	2307	1870	0	1	7130
2008	0	90	43	2821	5497	1105	1879	1819	95	3	8112
SKUPAJ	219	375	251	7716	15408	4620	8262	8000	95	5	29509

V tabeli 28 so podatki o kršitvah cestnoprometnih predpisov razdeljeni na posamezne policijske enote. Iz nje je razvidno, da je največ tovrstnih kršitev obravnavala Postaja prometne policije Koper, in sicer 29.509, sledi ji Policijska postaja Koper z obravnavanimi 15.408 kršitvami.

6.2 ANALIZA STATISTIČNIH PODATKOV

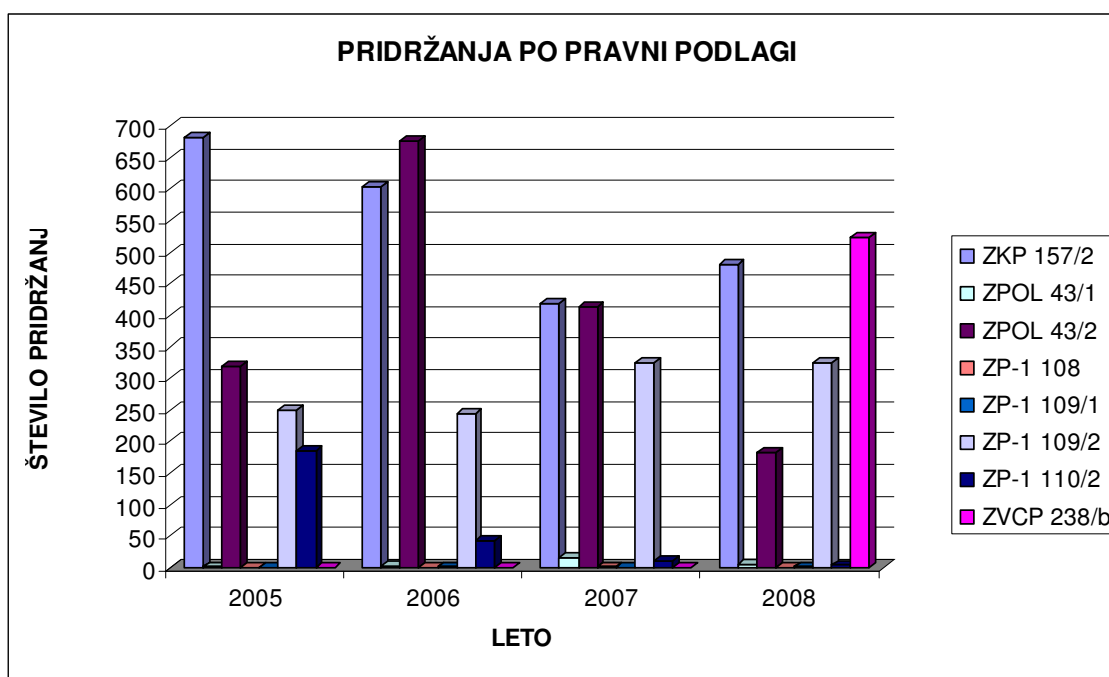
Število pridržanih oseb se je v opazovanem obdobju spreminjalo. Gibanje navedenega je prikazano v grafu 1, iz katerega je razvidno število pridržanj po letih za območje policijske uprave.

GRAF 1: Skupno število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (VIR: Tabela 1)

Na gibanje je v veliki meri vplivala tudi sprememba zakonodaje. Pri tem gre poudariti uveljavitev novega Zakona o prekrških (ZP-1), ki je razmejil pristojnost v odločanju med sodišči in prekrškovnimi organi. Na navedeno so vplivale tudi kasnejše novele zakona, ki so pristojnosti Policije širile. Temu primerno Policija kot prekrškovni organ obravnava večino zadev v hitrem postopku in le izjemoma (na podlagi določil 52. člena ZP-1) posreduje obdolžilni predlog pristojnemu sodišču. Prav tako je potrebno omeniti novelo Zakona o policiji, ki je razširila pooblastilo pridržanja na podlagi drugega odstavka 43. člena zakona tudi na pridržanje oseb, ki jih je treba izročiti tujim varnostnim organom. Po pričakovanjih je evidentiran porast pridržanj s področja zagotavljanja varnosti cestnega prometa, na kar vpliva sprememba določb Zakona o varnosti cestnega prometa iz leta 2008, katera predpisuje

obligatorno pridržanje vinjenih voznikov v skladu z določbo 238 b. člena omenjenega zakona. Z uveljavitvijo Zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1) je Policija kot prekrškovni organ postala stvarno pristojna za obravnavanje in reševanje prekrškov v hitrem postopku. Število pridržanih oseb po letih glede na pravno podlago je razvidno v grafu 2.

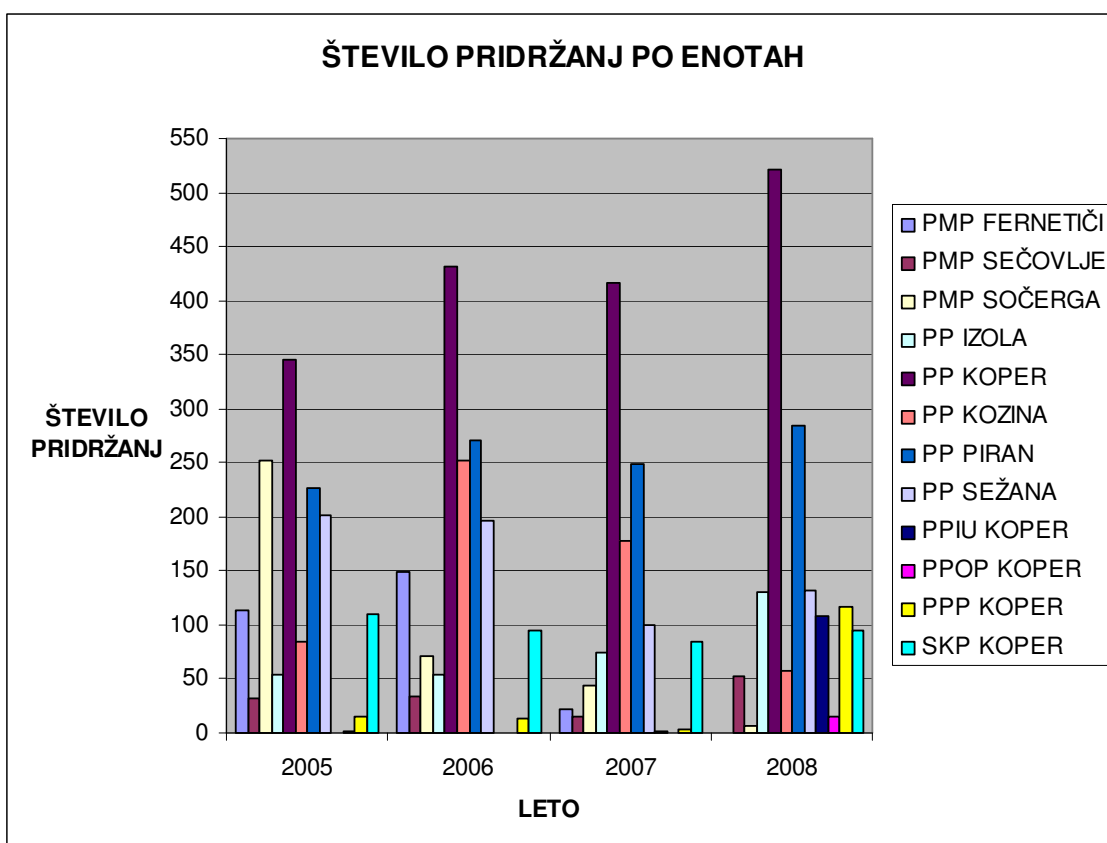
GRAF 2: Število pridržanj po pravni podlagi na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 6)

Za statistične podatke, ki se nanašajo na Postajo mejne policije Fernetiči, je potrebno povedati, da je omenjena enota prenehala z delom v mesecu decembru leta 2007 ob uveljavitvi schengenskega režima na meji z Republiko Italijo. Z ukinitvijo navedene enote je pričela z delovanjem Policijska postaja za izravnalne ukrepe Koper.

Iz podatkov o odrejenih pridržanjih je razvidno, da so bila s strani Sektorja kriminalistične policije Policijske uprave Koper odrejena pridržanja le na podlagi določil Zakona o kazenskem postopku, kar pa je glede na pristojnosti in naloge, tudi za pričakovati.

Iz podatkov o odrejenih pridrzanjih postaj mejne policije je razvidno, da prevladujejo pridrzanja odrejena na podlagi pravnih podlag, ki sovpadajo z namenom ustanovitve in specifikom dela omenjenih enot.

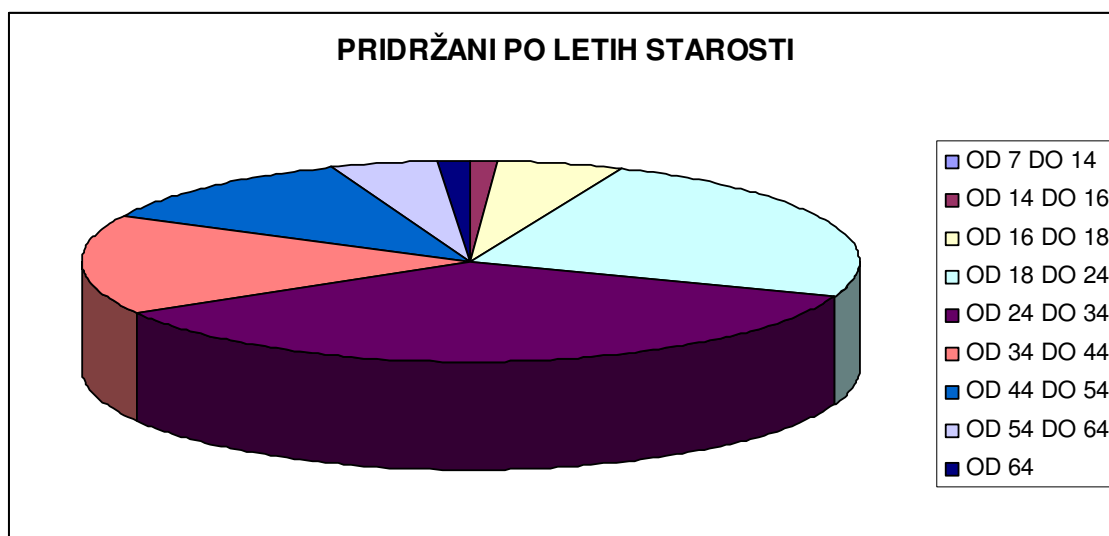
Iz grafa 3 je razvidno, da ima daleč največje število pridržanih oseb Policijska postaja Koper, kar je glede na moje poznavanje problematike glede števila kaznivih dejanj in prekrškov tudi za pričakovati.

GRAF 3: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po policijskih enotah v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 2)

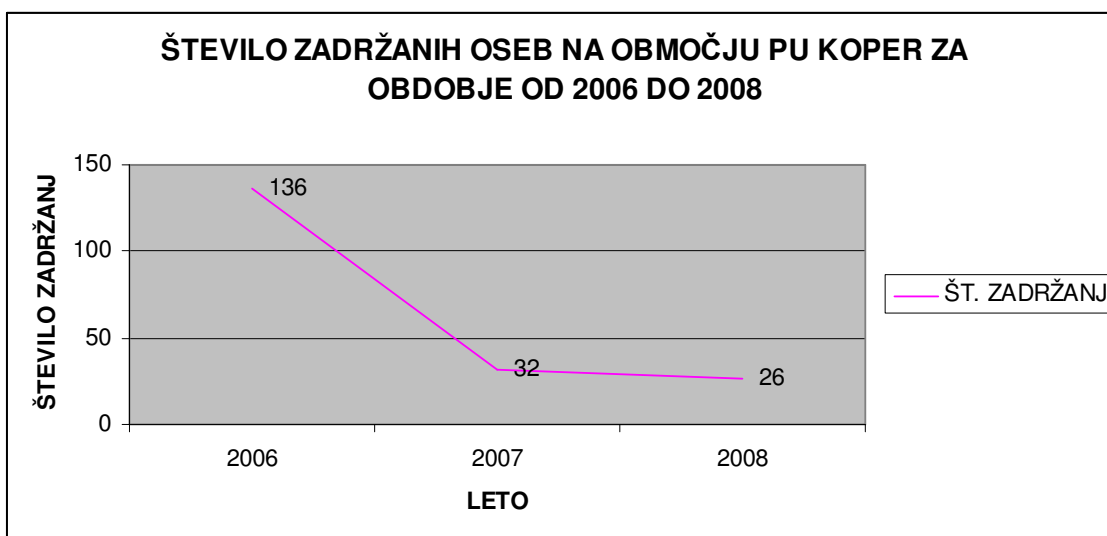
V grafu 4 je prikazana struktura pridržanih oseb po starosti za območje Policijske uprave Koper. Iz grafa je razvidno, da je bilo največ pridržanih oseb v starosti od 24 do 34 leta.

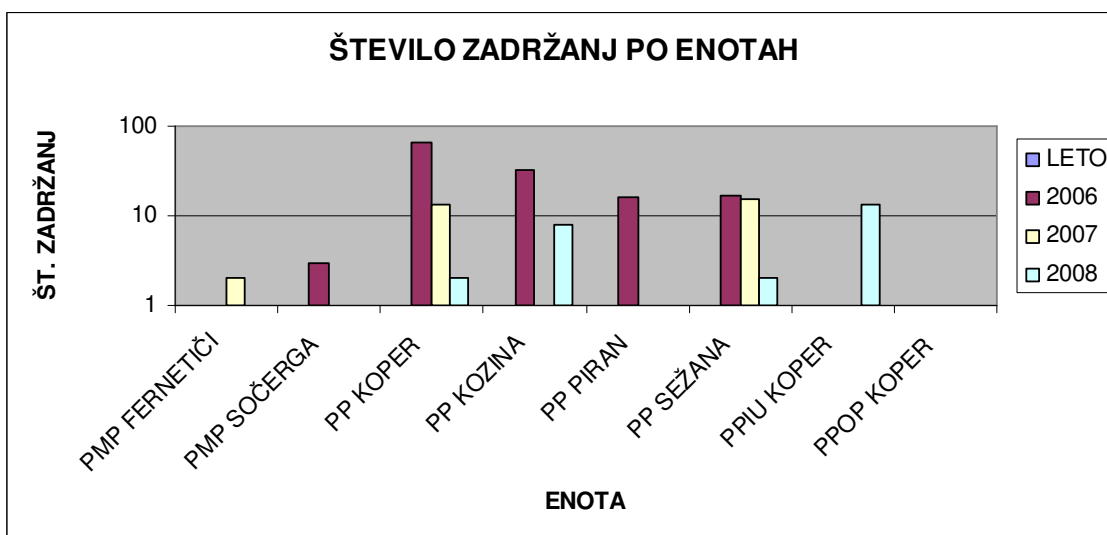
GRAF 4: Število pridržanih oseb na območju Policijske uprave Koper glede na strukturo oziroma starost oseb v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 5)

Število zadržanih oseb se je v opazovanem obdobju spreminjalo. Na gibanje so v veliki meri vplivale tudi varnostne razmere oziroma tujska problematika in s tem število obravnavanih ilegalcev. Gibanje navedenega je prikazano v grafu 5, iz katerega je razvidno število zadržanj po letih za območje policijske uprave. Iz grafa je razvidno, da je bilo največ zadržanih oseb v letu 2006, medtem ko se je to število v letih 2007 in 2008 razlikovalo le za nekaj pridržanih oseb. Kot je razvidno iz grafa so podatki zajeti za obdobje od leta 2006 do 2008, saj iz prejetih statističnih podatkov s strani Generalne policijske uprave RS izhaja, da s podatki za leto 2005 ne razpolagajo.

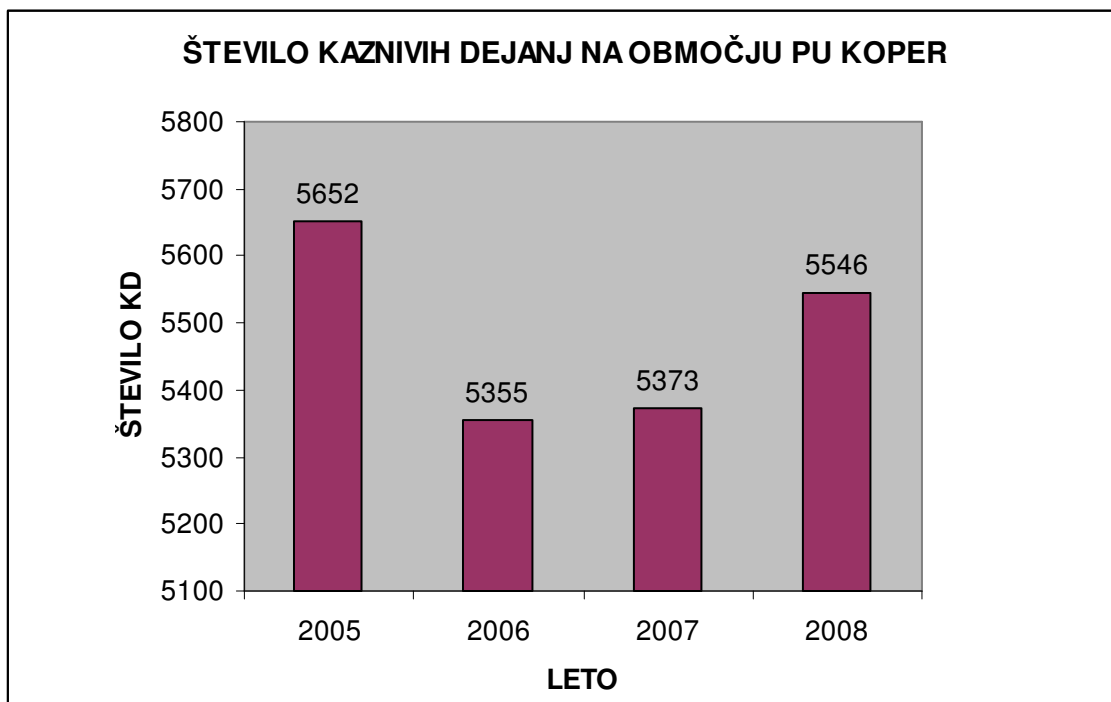
GRAF 5: Skupno število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po letih v obdobju od 2006 do 2008 (Vir: Tabela 19)

V grafu 6 je prikazano število zadržanih oseb po policijskih enotah in po letih. Iz tega grafa je razvidno, da je bilo največ zadržanih na območju Policijske postaje Koper v letu 2006.

GRAF 6: Število zadržanih oseb na območju Policijske uprave Koper po policijskih enotah v obdobju od 2006 do 2008 (Vir: Tabela 20)

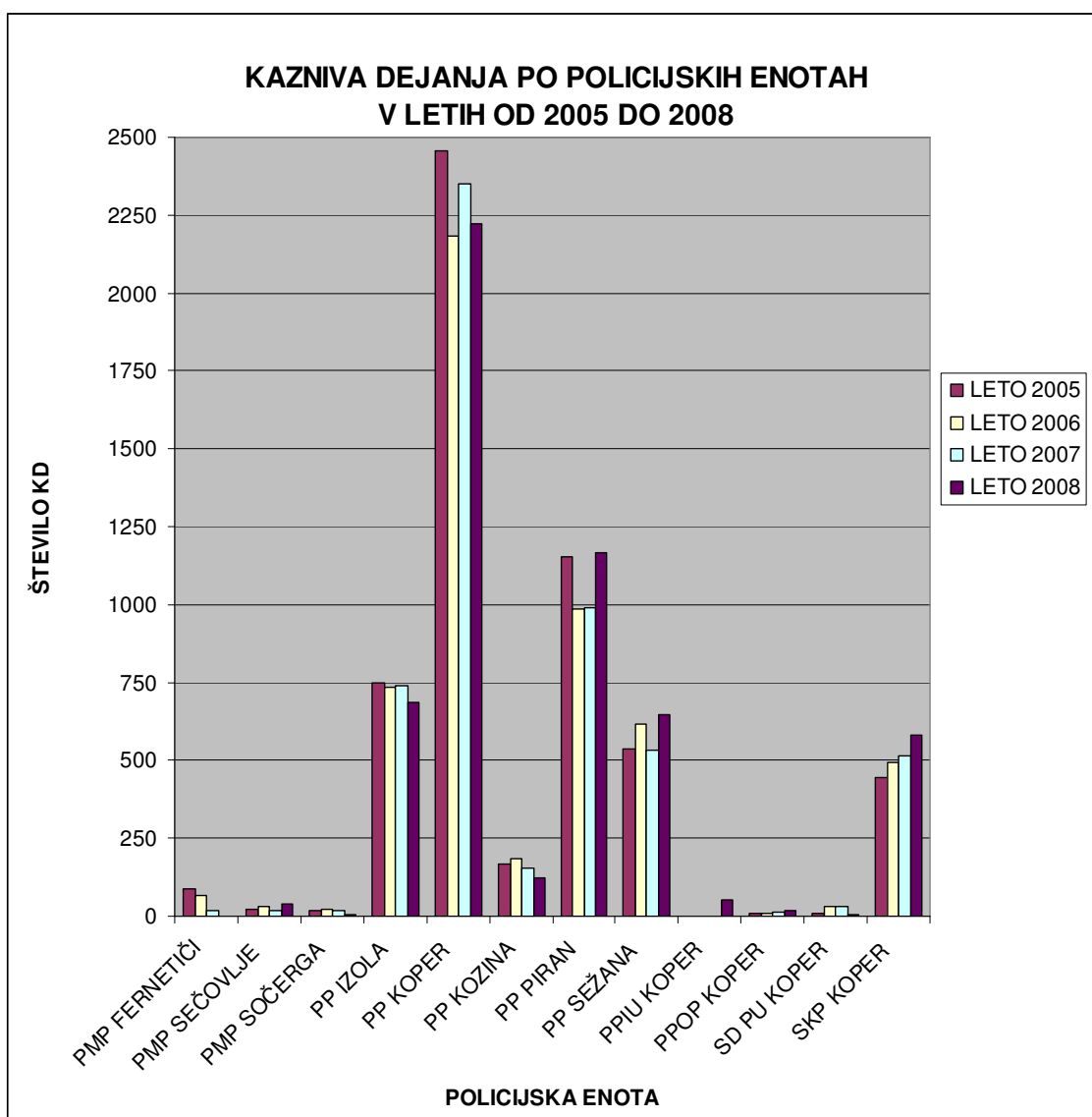
Število kaznivih dejanj na območju Policijske uprave Koper se je v opazovanem obdobju spreminjalo. Gibanje navedenega je prikazano v grafu 7, iz katerega je razvidno število kaznivih dejanj po letih. Iz grafa je razvidno, da je bilo največ kaznivih dejanj obravnavanih v letu 2005, in sicer 5.652, sledi leto 2008 s 5.546 obravnavanimi kaznivimi dejanji in leto 2007 s 5.373 obravnavanimi kaznivimi dejanji, med tem ko je bilo leta 2006 najmanj obravnavanih kaznivih dejanj, in sicer 5.355.

GRAF 7: Število kaznivih dejanj na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 22)

Število obravnavanih kaznivih dejanj se po policijskih enotah razlikuje, vendar znotraj posamezne enote le-to po letih ne predstavlja velikih razlik. V grafu 8 je razvidno, da po tem kriteriju med enotami najbolj izstopa Policijska postaja Koper, kateri sledita Policijska postaja Piran in Policijska postaja Izola, medtem ko ima Postaja pomorske policije Koper najmanj obravnavanih kaznivih dejanj. Policijska postaja za izravnalne ukrepe je z delovanjem pričela šele v letu 2007, zaradi česar pred tem podatkov ni. Iz grafa 8 je razvidno, da daleč največ kaznivih dejanj obravnava Policijska postaja Koper,

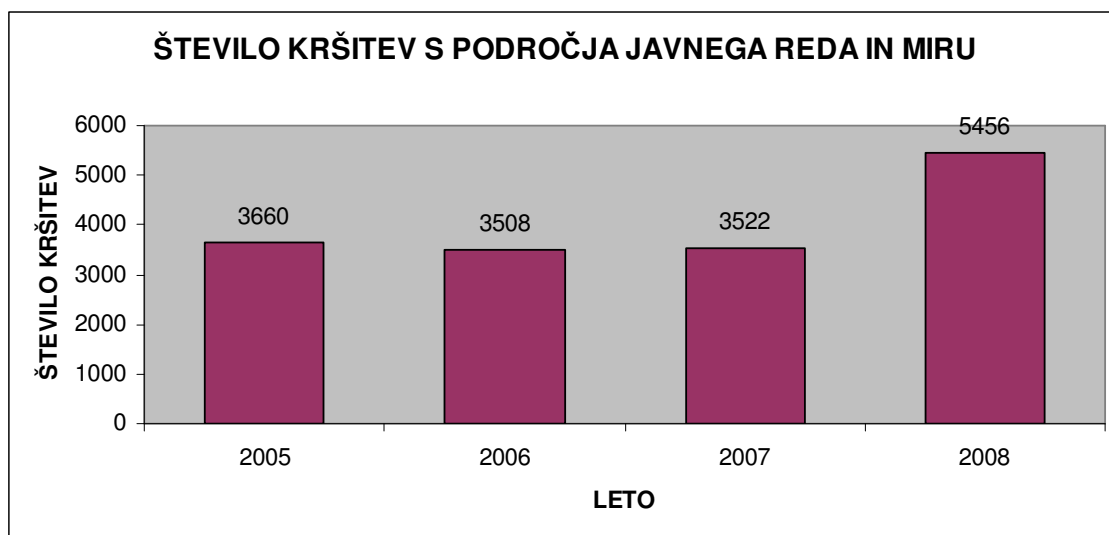
kar je glede na moje poznavanje problematike na območju Policijske uprave Koper tudi za pričakovati.

GRAF 8: Število kaznivih dejanj po policijskih enotah na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 23)

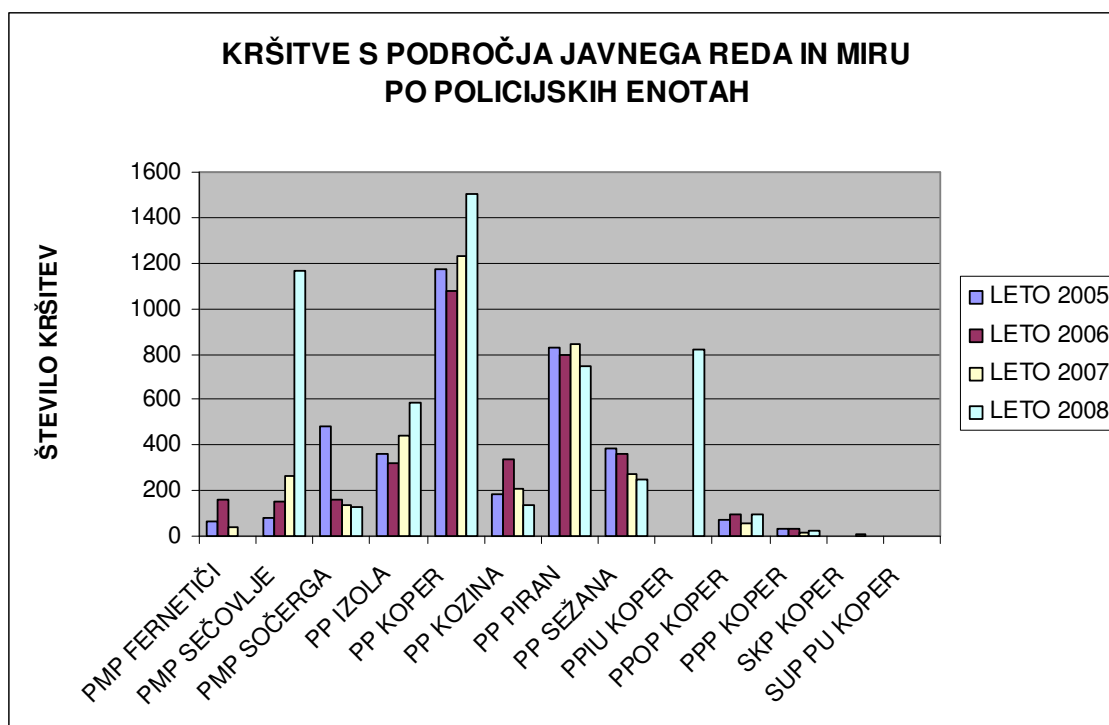
Število kršitev s področja javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper se je v opazovanem obdobju spreminjalo. Gibanje navedenega je prikazano v grafu 9, iz katerega je razvidno število kršitev s področja javnega reda in miru po letih. Iz grafa je razvidno, da je bilo največ kršitev obravnavanih v letu 2008, in sicer 5.456, najmanj pa v letu 2006, in sicer

3.508. Ob tem je potrebno navesti, da policijska statistika med kršitvami s področja javnega reda in miru beleži tudi kršitve s področja drugih zakonov in ne samo kršitev Zakona o varstvu javnega reda in miru. Tako so med omenjenimi kršitvami zajete tudi kršitve s področja Zakona o tujcih, Zakona o nadzoru državne meje, Zakona o proizvodnji in prometu s prepovedanimi drogami, Zakona o policiji in še nekaterih drugih zakonov.

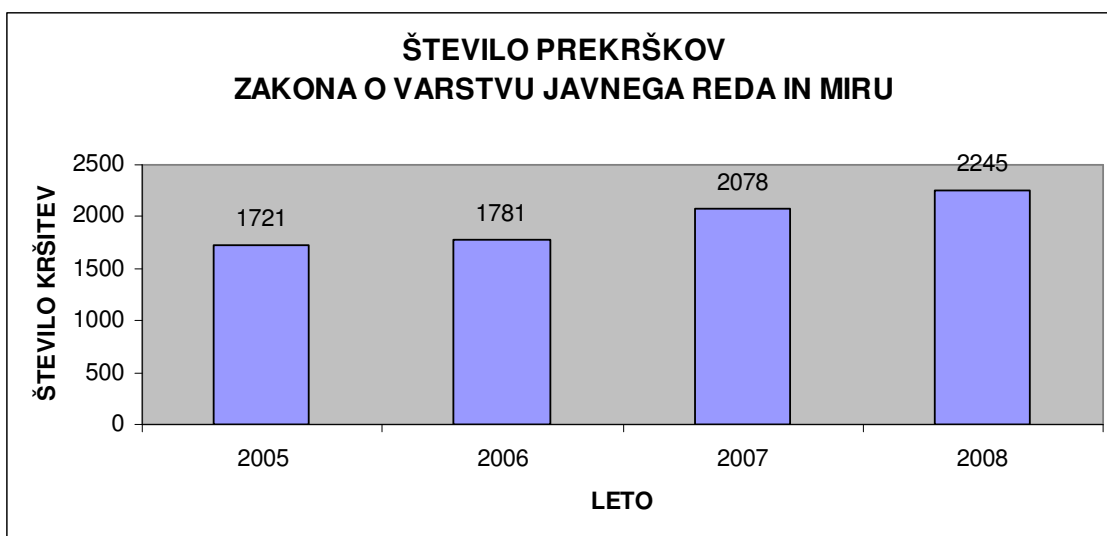
GRAF 9: Število kršitev s področja javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 24)

Število obravnavanih kršitev s področja javnega reda in miru se po policijskih enotah razlikuje. V grafu 10 je razvidno, da je bilo v letu 2008 obravnavanih največ tovrstnih kršitev in da je Policijska postaja Koper v vseh letih obravnavala največje število kršitev s področja javnega reda in miru, kar je bilo glede na moje poznavanje omenjene problematike tudi za pričakovati.

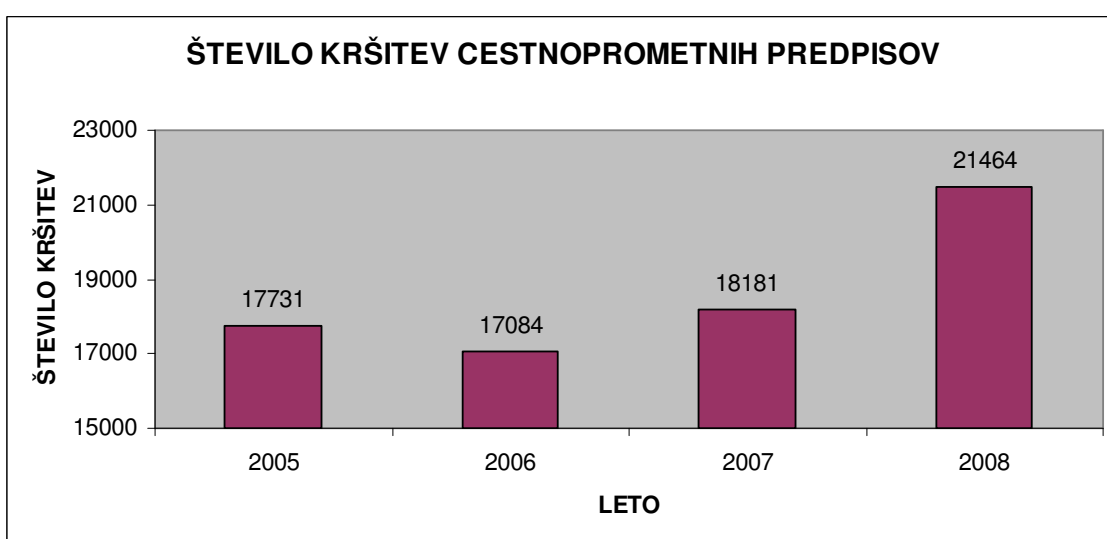
GRAF 10: Število kršitev s področja javnega reda in miru po policijskih enotah na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 25)

V grafu 11 je prikazano skupno število prekrškov po Zakonu o varstvu javnega reda in miru po posameznih letih za območje Policijske uprave Koper. V tem grafu so prikazane kršitve Zakona o prekrških zoper javni red in mir (ZJRM) in Zakona o varstvu javnega reda in miru (ZJRM-1), ki je začel veljati 21.7.2006. Število prekrškov s področja Zakona o varstvu javnega reda in miru se je v opazovanem obdobju spreminjalo. Gibanje navedenega je razvidno iz grafa 11, iz katerega izhaja, da je število prekrškov z leti naraščalo in da je bilo leta 2008 obravnavanih največ prekrškov, in sicer 2.245.

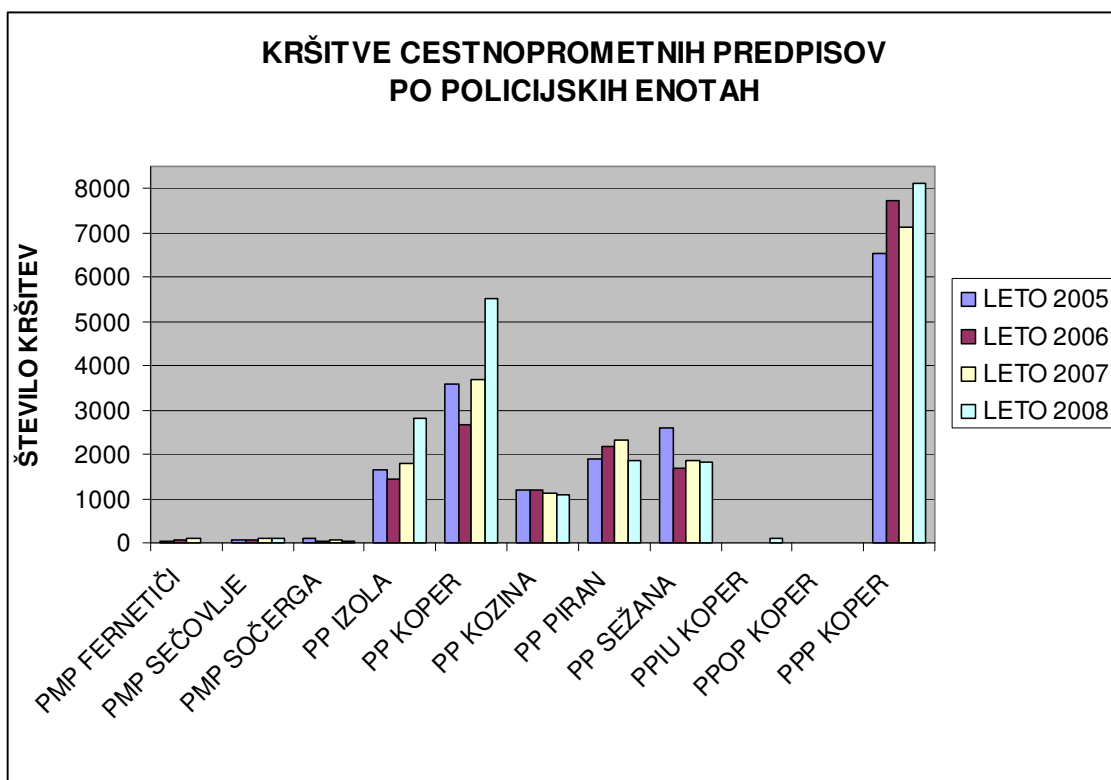
GRAF 11: Število prekrškov Zakona o varstvu javnega reda in miru na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 26)

V grafu 12 je prikazano število kršitev cestnoprometnih predpisov na območju Policijske uprave Koper po letih. Število kršitev s področja cestnoprometnih predpisov se je v opazovanem obdobju spreminjalo. Gibanje navedenega je razvidno iz grafa 12, iz katerega izhaja, da je bilo leta 2008 obravnavanih 21.464 kršitev, kar predstavlja izrazito večje število obravnavanih kršitev v primerjavi z drugimi opazovanimi leti.

GRAF 12: Število kršitev cestnoprometnih predpisov na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 27)

Iz števila obravnavanih kršitev cestnoprometnih predpisov je razvidno, da je daleč največ kršitev med policijskimi enotami v vseh opazovanih letih obravnavala Postaja prometne policije Koper, kar je razvidno v grafu 13. Glede na namen ustanovitve in samo specifikko dela omenjene enote je bilo slednje tudi za pričakovati.

GRAF 13: Število kršitev cestnoprometnih predpisov po policijskih enotah na območju Policijske uprave Koper v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Tabela 28)

6.3 PRIMERJALNA ANALIZA ODREJENIH POLICIJSKIH PRIDRŽANJ V POVEZAVI S ŠTEVILOM KAZNIVIH DEJANJ OZIROMA PREKRŠKOV

V raziskovalnem delu diplomske naloge sem želel ugotoviti ali na podlagi pridobljenih statističnih podatkov obstaja kakšna povezanost med številom pridržanih oseb in številom kaznivih dejanj oziroma prekrškov. V zvezi tega sem postavil naslednji hipotezi:

1. hipoteza: Število pridržanj po Zakonu o kazenskem postopku (drugi odstavek 157. člena) narašča v primerjavi z naraščanjem števila kaznivih dejanj.

2. hipoteza: Število pridržanj po Zakonu o prekrških (drugi odstavek 109. člena in drugi odstavek 110. člena) narašča v primerjavi z naraščanjem števila prekrškov s področja Zakona o varstvu javnega reda in miru.

Da bi lahko potrdil ali zavrnil postavljeni hipotezi bom opravil primerjalno analizo odrejenih policijskih pridržanj v povezavi s številom storjenih kaznivih dejanj oziroma prekrškov s področja javnega reda in miru v navedenem opazovanem obdobju.

TABELA 29: Število kaznivih dejanj in število pridržanj po Zakonu o kazenskem postopku (drugi odstavek 157. člena) na območju Policijske uprave Koper po letih v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	ŠTEVILO KAZNIVIH DEJANJ	ŠTEVILO PRIDRŽANJ
2005	5652	682
2006	5355	603
2007	5373	419
2008	5546	481
SKUPAJ	21926	2185

Iz podatkov iz tabele 29, in sicer izračunom procenta pridržanih oseb po določenih drugega odstavka 157. člena Zakona o kazenskem postopku glede na število obravnavanih kaznivih dejanj, sem prišel do ugotovitve, da je bilo leta 2005 obravnavanih največ kaznivih dejanj, in sicer 5.652 in odrejenih največ pridržanj, in sicer 682, kar pomeni, da je bilo odrejeno pridržanje zoper 12,06% oseb obravnavanih za kazniva dejanja.

V letu 2006 je bilo obravnavanih najmanj kaznivih dejanj, in sicer 5.355, in odrejenih 603 pridržanj, kar pomeni, da je bilo pridržanje odrejeno zoper 11,26% oseb obravnavanih za kazniva dejanja.

V letu 2007 je bilo obravnavanih 5.373 kaznivih dejanj in odrejenih najmanj pridržanj, in sicer 419, kar pomeni, da je bilo pridržanje odrejeno zoper 7,79% oseb obravnavanih za kazniva dejanja.

V letu 2008 je bilo obravnavanih 5.546 kaznivih dejanj in odrejenih 481 pridržanj, kar pomeni, da je bilo pridržanje odrejeno zoper 8,67% oseb obravnavanih za kazniva dejanja.

Pri povzemanju opravljanje analize lahko ugotovim, da je število pridržanj po določenih Zakona o kazenskem postopku in številom kaznivih dejanj statistično povezano samo z letom 2005 med tem, ko za ostala leta te statistične povezanosti ni. Sam rezultat tako ne daje nobenega konkretnega odgovora. Glede na samo poznavanje obravnavane teme pa je bilo nekako takšne rezultate tudi za pričakovati, saj se moramo zavedati, da za odreditev pridržanja po določenih drugega odstavka Zakona o kazenskem postopku morajo obstajati oziroma biti izpolnjeni priporni razlogi iz 201. člena oz. 432. člena Zakona o kazenskem postopku. Glede na obravnavane razpoložljive podatke o številu kaznivih dejanj bi bilo tako potrebno pridobiti oziroma razpolagati tudi z natančnejšimi podatki, za katere vrste kaznivih dejanj gre in pri katerih od teh kaznivih dejanj so sploh obstajali priporni razlogi. V tem primeru bi verjetno prišli do drugačnih ugotovitev, ki se nanašajo na

povezanost števila odrejenih pridržanj in števila obravnavanih kaznivih dejanj.

TABELA 30: Število prekrškov po Zakonu o varstvu javnega reda in miru in število pridržanj po Zakonu o prekrških (drugi odstavek 109. člena in drugi odstavek 110. člena) na območju Policijske uprave Koper po letih v obdobju od 2005 do 2008 (Vir: Podatki Generalne policijske uprave RS, 2010)

LETO	ŠTEVILO PREKRŠKOV	ŠTEVILO PRIDRŽANJ
2005	1721	436
2006	1781	288
2007	2078	336
2008	2245	328
SKUPAJ	7825	1388

Iz podatkov iz tabele 30, in sicer z izračunom procenta pridržanih oseb po določilih drugega odstavka 109. člena in drugega odstavka 110. člena Zakona o prekrških glede na število obravnavanih prekrškov po določilih Zakona o varstvu javnega reda in miru, sem prišel do ugotovitve, da je v primerjalnem obdobju število prekrškov po Zakonu o varstvu javnega reda in miru z leti naraščalo. Medtem ko število odrejenih pridržanj v obravnavanem obdobju ni sorazmerno sledilo številu obravnavanih prekrškov.

V letu 2005 je bilo obravnavanih najmanj prekrškov s področja Zakona o varstvu javnega reda in miru, in sicer 1.721, in odrejenih največ pridržanj, in sicer 436, kar pomeni, da je bilo pridržanje odrejeno za 25,33% oseb, obravnavanih za prekrške.

V letu 2006 je bilo obravnavanih 1.781 prekrškov s področja Zakona o varstvu javnega reda in miru in odrejenih 288 pridržanj, kar pomeni, da je bilo pridržanje odrejeno za 16,17% oseb, obravnavanih za prekrške.

V letu 2007 je bilo obravnavanih 2.078 prekrškov s področja Zakona o varstvu javnega reda in miru in odrejenih 336 pridržanj, kar pomeni, da je bilo pridržanje odrejeno za 16,17% oseb, obravnavanih za prekrške.

V letu 2008 je bilo obravnavanih največ prekrškov s področja Zakona o varstvu javnega reda in miru, in sicer 2.245, in odrejenih 228 pridržanj, kar pomeni, da je bilo pridržanje odrejeno za 14,61% oseb, obravnavanih za prekrške.

Pri povzemanju opravljanje analize lahko ugotovim, da število odrejenih pridržanj po določilih Zakona o prekrških in število prekrškov po Zakonu o varstvu javnega reda in miru ni statistično povezano, zaradi česar postavljene hipoteze ne morem potrditi niti za eno leto primerjalnega obdobja. Pri tem je potrebno poudariti, da na sam rezultat v veliki meri vpliva tudi spreminjane zakonodaje v obravnavanem obdobju. Tukaj imam predvsem v mislih spreminjanje Zakona o prekrških, ki je z leti večino pristojnosti prenesel na policijo, ki večino zadev obravnava v hitrem postopku.

7 ZAKLJUČEK

Pridržanje oziroma zadržanje kot poseg v osebno svobodo je policijsko pooblastilo, ki je zakonsko opredeljeno v Zakonu o kazenskem postopku, Zakonu o prekrških, Zakonu o policiji, Zakonu o varnosti cestnega prometa in Zakonu o nadzoru državne meje. Glede nato, da gre za hud poseg v osebno svobodo posameznika morajo biti postopek in primeri pridržanja natančno zakonsko urejeni.

Država prek prava človekovih pravic in ustavnega reda jamči, da v človekove pravice ne bo posegala. Posegi so dopustni le izjemoma pod vnaprej znanimi pogoji in na načine, ki morajo biti (vsaj) zakonsko urejeni. Meje delovanja policije kot represivnega organa morajo biti torej jasno razvidne in natančno določene. (Kovač, 2007:18)

V tem smislu ima izreden pomen ustavna določba, po kateri sta zagotovljeni sodno varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter pravica do odprave posledic njihove kršitve. Kljub temu slovenska ustava postavlja več kriterijev, po katerih zakonodajalec dopušča in ob tem tudi določa način omejevanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Eden od teh kriterijev je tudi javna varnost. Iz tega vidika ima Policija v prej naštetih zakonih pooblastilo, da s pridržanji oziroma zadržanjem poseže v osebno svobodo.

Ker so torej človekove pravice in svoboščine ustavno varovana kategorija, jih morajo policisti pri svojem delu dosledno spoštovati, še posebno v primerih, ko postopki posegajo v osebno svobodo posameznika. Zelo dobro poznavanje normativno pravne ureditve policijskih pridržanj oziroma zadržanja je tako osnova za zakonito in strokovno izpeljan postopek.

Nenehno spreminjanje družbe, posledično njenih vrednot in interakcija z okoljem zahteva za doseg skupno zastavljenih ciljev stalno in usklajeno regulacijo zakonodaje. Obravnavano področje pri tem ni izjema.

Mnenja sem, da bi bilo potrebno področje pridržanj sistematično urediti, saj prevečkrat en zakon napotuje na drugega. Glede tega bi bilo dobro, če bi zakonodajalec celotno področje pridržanja kot tudi pravice pridržanih oseb združil v enem zakonu, kar bi nedvomno pripomoglo tudi k lažjemu in bolj strokovnemu izvajanju policijskih pooblastil s področja pridržanj.

V začetku diplomskega dela postavljene hipoteze sicer ne morem potrditi, menim pa, da sem v diplomski nalogi celovito predstavil pravno ureditev pridržanj ter analiziral obravnavano področje na območju Policijske uprave Koper.

8 SEZNAM LITERATURE IN VIROV

Literatura:

- Kovač, B. (2007). Pozor visoka napetost - smrtno nevarno! *Pravna praksa*, 20/2007, 17-18.
- Mihelčič, A. (2001). Usmeritve za izvajanje policijskih pridržanj: ob dnevu varstva človekovih pravic. Ljubljana, Ministrstvo za notranje zadeve, Policija.
- Mozetič, P. (2007). Utemeljeni razlogi za sum. *Revija za kriminalistiko in kriminologijo*, 58, 146-159.
- Šturm, L. in drugi. (2002). *Komentar ustave Republike Slovenije*. Ljubljana, Fakulteta za podiplomske državne in evropske študije.
- Žaberl, M. (2001). *Policijska pooblastila*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije.
- Žaberl, M. (1999). *Policijska pooblastila v (pred) kazenskem postopku*. Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije.
- Žaberl, M. (1998). *Policijsko pridržanje*. *Pravnik*, 4-5/1998, 277-295.
- Žaberl, M. (2006). *Temelji policijskih pooblastil*. Ljubljana: Fakulteta za policijsko-varnostne vede.

Pravni viri:

- Ustava Republike Slovenije. (1991). Ljubljana: *Uradni list RS*, 33/1991.
- Popravek Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških. (2008). Ljubljana: *Uradni list RS*, 21/2008.
- Zakon o kazenskem postopku-uradno prečiščeno besedilo 4. (2007). Ljubljana: *Uradni list RS*, 32/2007.
- Zakon o nadzoru državne meje (ZNDM-2)-uradno prečiščeno besedilo 1. (2010). Ljubljana: *Uradni list RS*, 35/2010.
- Zakon o policiji-uradno prečiščeno besedilo 7. (2009). Ljubljana: *Uradni list RS*, 66/2009.
- Zakon o prekrških (ZP-1)-uradno prečiščeno besedilo 4. (2007). Ljubljana: *Uradni list RS*, 3/2007.

- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku. (2008). Ljubljana: *Uradni list RS*, 68/2008.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku. (2009). Ljubljana: *Uradni list RS*, 77/2009.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o policiji. (2010), Ljubljana: *Uradni list RS*, 22/2010.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških. (2008). Ljubljana: *Uradni list RS*, 17/2008.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških. (2009). Ljubljana: *Uradni list RS*, 108/2009.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa. (2009). Ljubljana: *Uradni list RS*, 58/2009.
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti cestnega prometa. (2010). Ljubljana: *Uradni list RS*, 36/2010.
- Zakon o varnosti cestnega prometa (ZVCP-1)-uradno prečiščeno besedilo 5. (2008). Ljubljana: *Uradni list RS*, 56/2008.
- Pravilnik o policijskih pooblastilih. (2006). Ljubljana: *Uradni list RS*, 40/2006.
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o policijskih pooblastilih. (2008). Ljubljana: *Uradni list RS*, 56/2008.

Statistični podatki:

- Statistični podatki Ministrstva za notranje zadeve RS za Policijsko upravo Koper za obdobje od 2005 do 2008, januar 2010 in november 2010.

Univerza v Mariboru

Fakulteta za varnostne vede

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA 1. STOPNJE

Spodaj podpisani(a) Jože Gorenc, z vpisno številko 07060776
rojen(a) 10.12.1970 v kraju Kranju

sem avtor(ica) diplomskega dela 1. stopnje z naslovom

Analiza policijskih pridržanj v Policijski upravi Koper v obdobju od leta 2005 do leta 2008

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je predloženo delo izključno rezultat mojega lastnega raziskovalnega dela;
- sem poskrbel(a), da so dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana v skladu s fakultetnimi navodili;
- sem poskrbel(a), da so vsa dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric navedena v seznamu virov, ki je sestavni element predloženega dela in je zapisan v skladu s fakultetnimi navodili;
- sem pridobil(a) vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti prenesena v predloženo delo in dem to tudi jasno zapisal(a) v predloženem delu;
- se zavedam, da je plagiatorstvo - predstavljanje drugih del, bodisi v obliki citata bodisi v obliki skoraj dobesednega parafraziranja bodisi v grafični obliki, s katerim so tuje misli oz. ideje predstavljene kot moje lastne - kaznivo po zakonu (Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah, Uradni list RS št. 21/95), prekršek pa podleže tudi ukrepom Fakultete za varnostne vede v skladu z njenimi pravili;
- se zavedam posledic, ki jih dokazano plagiatorstvo lahko predstavlja za predloženo delo in za moj status na Fakulteti za varnostne vede.

V Ljubljani, dne 30.12.2010

_____
Podpis avtorja(ice)